

#PWUDCOUNT

campaign

Με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα Μείωσης Βλάβης** (7 Μαΐου), η οργάνωση «**ΔΙΟΓΕΝΗΣ Διάλογος Πολιτικής για τα Ναρκωτικά**», συνεχίζει την εκστρατεία ευαισθητοποίησης με σύνθημα “**Persons Who Use Drugs Count**” («Οι Άνθρωποι που κάνουν χρήση Ψυχοδραστικών Ουσιών Μετράνε»). Η συγκεκριμένη ημερομηνία, καθιερώθηκε από την Κοινωνία των Πολιτών διεθνώς το 2014, με στόχο την προώθηση επιστημονικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων Μείωσης της Βλάβης, βάζοντας στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη δημόσια Υγεία.

Ο όρος «**Μείωση της Βλάβης**» χρησιμοποιείται ως γενικός όρος για να καθορίσει παρεμβάσεις, προγράμματα και πολιτικές που επιδιώκουν τη μείωση των επιβλαβών συνεπειών που σχετίζονται με τη χρήση ουσιών και οι οποίες πλήττουν το άτομο, τις κοινότητες και την κοινωνία (Regh et al., 2010). Πρόκειται για μια πραγματιστική και συνδυαστική προσέγγιση, η οποία αποτελείται από ένα πακέτο παρεμβάσεων προσαρμοσμένων στο τοπικό σκηνικό και τις αντίστοιχες ανάγκες των ανθρώπων που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών, καθώς επίσης και της ευρύτερης κοινότητας.

Η εκστρατεία “**Persons Who Use Drugs Count**” έχει στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του γενικού πληθυσμού αλλά και όλων των αρμόδιων φορέων για την ανάγκη υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου μοντέλου παρεμβάσεων Μείωσης της Βλάβης, λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες ανάγκες των ανθρώπων που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω, είναι η νομική κατοχύρωση όλων των παρεμβάσεων Μείωσης της Βλάβης, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών εντός νοσοκομειακών δομών και σωφρονιστικών καταστημάτων. Επίσης κρίνουμε απαραίτητη την συμμετοχή της κοινότητας των χρηστών και της Κοινωνίας των Πολιτών στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των υπηρεσιών Μείωσης της Βλάβης. Στόχοι των υπηρεσιών αυτών είναι: η παροχή ιατρικής φροντίδας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, η διασύνδεση με άλλες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, η ενθάρρυνση της επαφής των χρηστών με το υγειονομικό σύστημα, η μείωση της δημόσιας όχλησης, η μείωση της παραβατικής συμπεριφοράς, η μείωση των θανάτων από υπερδοσολογία, η μείωση της εξάπλωσης μεταδιδόμενων νοσημάτων – όπως το HIV και η ηπατίτιδα C, η εκπαίδευση με στόχο την προαγωγή της υγείας και τη μείωση των ριψοκίνδυνων συμπεριφορών, η ενδυνάμωση των ανθρώπων που κάνουν χρήση ουσιών. Στο πλαίσιο αυτών των στόχων, η Μείωση της Βλάβης προσφέρει ένα ευρύ φάσμα επιστημονικά τεκμηριωμένων και αποτελεσματικών παρεμβάσεων, όπως:

Φαρμακευτικά υποβοηθούμενη θεραπεία υποκατάστασης οπιοειδών (Opioid Substitution Treatment-OST), Διανομή/Ανταλλαγή βελονών, συρίγγων και άλλου υλικού χρήσης (Needle and Syringe Programs-NSP), Παροχή προφυλακτικών, Υπηρεσίες για την Πρόληψη-Διάγνωση-Θεραπεία νοσημάτων, Υπηρεσίες προσέγγισης δύσκολα προσβάσιμων πληθυσμών ‘εκτός δομών’, Χώροι Επιτηρούμενης χρήσης, Προγράμματα Ναλοξόνης, Εκπαίδευση/Συμβουλευτική για πρακτικές ασφαλούς χρήσης, ασφαλούς σεξ, Προγράμματα ευαισθητοποίησης και ενδυνάμωσης.

Οι αρνητικές επιπτώσεις των απαγορευτικών πολιτικών στην υγεία των ανθρώπων άρχισαν να γίνονται ιδιαίτερα αισθητές στα μέσα της δεκαετίας του ’80, όταν η επιδημία του HIV ανάμεσα στους ανθρώπους που έκαναν ενέσιμη χρήση ναρκωτικών έκανε την εμφάνισή της. Η ανάγκη για την υιοθέτηση νέων προσεγγίσεων με επίκεντρο τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημόσια υγεία και η αναγνώριση της αποτυχίας των υφιστάμενων πολιτικών δεν μπορούσε πια να αμφισβητηθεί. Με αυτόν τον τρόπο η Μείωση της Βλάβης άρχισε να κερδίζει ολοένα και μεγαλύτερο έδαφος, με αποτέλεσμα σήμερα να θεωρείται η επικρατούσα τάση στη διαχείριση του παγκόσμιου προβλήματος των ναρκωτικών. Στη χώρα μας οι πρώτες υπηρεσίες Μείωσης της Βλάβης άρχισαν να εφαρμόζονται προς το τέλος της δεκαετίας του ’90 με την έναρξη προγράμματος υποκατάστασης με μεθαδόνη, την δημιουργία Μονάδων Άμεσης Βοήθειας και Υποστήριξης για ενεργούς χρήστες, με πρόγραμμα εργασίας στο πεδίο (street work) και με προγράμματα διανομής/ανταλλαγής συριγγών και υγειονομικού υλικού.

Οι βασικές αρχές Μείωσης της Βλάβης είναι οι εξής:

(α) Πραγματισμός, (β) Έμφαση στη βλάβη, (γ) Σεβασμός και προώθηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, (δ) Μεγιστοποίηση των επιλογών παρέμβασης, (ε) Προτεραιότητα στους άμεσους στόχους, (στ) Εμπλοκή των ανθρώπων που κάνουν χρήση ουσιών στις διαδικασίες και τις αποφάσεις που τους αφορούν.